

ภาคผนวก

SPU CHONBURI

ภาคผนวก ก

(พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534)

SPU CHONBURI

พระราชบัญญัติ
ว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค
พ.ศ.2534

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2534
เป็นปีที่ 46 ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา 1 พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534

มาตรา 2⁽¹⁾ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา 3 ให้ยกเลิก

(1) พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497

(2) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 196 ลงวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2515

มาตรา 4 ผู้ใดออกเช็คเพื่อชำระหนี้ที่มีอยู่จริงและบังคับได้ตามกฎหมายโดยมีลักษณะ หรือมีการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(1) เจตนาที่จะไม่ให้มีการใช้เงินตามเช็คนั้น

(2) ในขณะที่ออกเช็คนั้นไม่มีเงินอยู่ในบัญชีอันจะพึงให้ใช้เงินได้

(3) ให้ใช้เงินมีจำนวนสูงกว่าจำนวนเงินที่มีอยู่ในบัญชีอันจะพึงให้ใช้เงินได้ในขณะที่ออกเช็คนั้น

(4) ถอนเงินทั้งหมดหรือแต่บางส่วนออกจากบัญชีอันจะพึงให้ใช้เงินตามเช็คจนจำนวนเงินเหลือไม่เพียงพอที่จะใช้เงินตามเช็คนั้นได้

(5) ห้ามธนาคารมิให้ใช้เงินตามเช็คนั้นโดยเจตนาทุจริต

(1) ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 108/ตอนที่ 149/ฉบับพิเศษ หน้า 1/27 สิงหาคม 2534

เมื่อได้มีการยื่นเช็คเพื่อให้ใช้เงินโดยชอบด้วยกฎหมาย ถ้าธนาคารปฏิเสธไม่ใช้เงินตามเช็คนั้น ผู้ออกเช็คมีความผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือทั้งปรับทั้งจำ

มาตรา 5 ความผิดตามมาตรา 4 เป็นความผิดอันยอมความได้

มาตรา 6 การควบคุมหรือขังผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง แต่ถ้าผู้ต้องหาหรือจำเลยยื่นคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว ให้พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการหรือศาล สั่งปล่อยชั่วคราวโดยมีประกัน แต่ไม่มีหลักประกันหรือมีประกันและหลักประกันไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนเงินตามเช็ค

มาตรา 7 ถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา 4 ได้ใช้เงินตามเช็คแก่ผู้ทรงเช็คหรือแก่ธนาคารภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ออกเช็คได้รับหนังสือบอกกล่าวจากผู้ทรงเช็คว่าธนาคารไม่ใช้เงินตามเช็คนั้น หรือวันที่ผู้กระทำความผิดตามมาตรา 4 ได้ออกเช็คเพื่อใช้เงินนั้น ได้สิ้นผลผูกพันไปก่อนศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา 8 ถ้าจำนวนเงินในเช็คแต่ละฉบับหรือหลายฉบับรวมกันไม่เกินจำนวนเงินที่ผู้พิพากษาคณะเดียวมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดีแพ่งได้การฟ้องคดีแพ่งเรียกเงินตามเช็คนั้นจะรวมฟ้องต่อศาลซึ่งพิจารณาคดีอาญาก็ได้การพิจารณาคดีแพ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา 9 สำหรับบรรดาความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 196 ลงวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2515 ซึ่งอยู่ในระหว่างการสอบสวนของ พนักงานสอบสวนหรือการดำเนินคดีของพนักงานอัยการก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้การสอบสวนของพนักงานสอบสวนหรือการดำเนินคดีของพนักงานอัยการที่ได้ดำเนินการไปตามกฎหมายก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็น อันใช้ได้ แต่การดำเนินการต่อไปให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในกรณีที่ได้มีการควบคุมหรือขังผู้ต้องหาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ การควบคุมหรือขังผู้ต้องหาต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้รวมกับการควบคุมหรือขังผู้ต้องหา มาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ควบคุมหรือขังได้ไม่เกินกำหนดเวลาควบคุมหรือขังที่กำหนดไว้ตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา 10 สำหรับบรรดาความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2497 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 196 ลงวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2515 ซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลใดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ศาลนั้น ดำเนินการพิจารณาพิพากษาต่อไปได้

มาตรา 11 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม
รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

อานันท์ ปันยารชุน

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติว่าด้วย
ความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2497 ใช้บังคับมานานแล้วบทบัญญัติที่มีอยู่ไม่เหมาะสมหลาย
ประการ สมควรปรับปรุงให้มีบทบัญญัติชัดเจนแจ้งว่า การออกเช็คที่จะมีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้
จะต้องเป็นการออกเช็คเพื่อให้มีผลผูกพัน และบังคับชำระหนี้ได้ตามกฎหมายเท่านั้น และ
กำหนดให้มีระวางโทษปรับเพียงไม่เกินหกหมื่นบาทเพื่อให้คดีความผิดตามพระราชบัญญัตินี้อยู่ใน
อำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลแขวง ทั้งให้การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยจะกระทำโดยไม่มี
หลักประกันก็ได้ แต่ถ้าจะให้หลักประกัน หลักประกันนั้นจะต้องไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวน
เงินตามเช็ค นอกจากนี้สมควรกำหนดให้การฟ้องคดีแพ่งตามเช็คที่มีจำนวนเงินไม่เกินอำนาจ
พิจารณาพิพากษาของผู้พิพากษาคนเดียวสามารถฟ้องรวมไปกับคดีส่วนอาญาได้ จึงจำเป็นต้องตรา
พระราชบัญญัตินี้

ภาคผนวก ข
(ตัวอย่างตั๋วแลกเงิน)

SPU CHONBURI

ตัวอย่างเช็ค

วันที่ DATE			วันที่ Date
จ่าย PAY		จ่าย Pay	หรือผู้ถือ Or Bearer
บาท BAHT		จำนวนเงิน (บาท) The Sum of (Baht)	
ยอดคงเหลือ BAL. B/F		 ธนาคารไทยพาณิชย์ SIAM COMMERCIAL BANK	B
นำฝาก PAID IN			
รวม TOTAL			
ถอน PAID OUT			
ยอดยกไป BAL. C/F			
	เลขที่เช็ค Cheque No.	สาขา Branch No.	บัญชี Account No.
			ลายมือชื่อ Signature
			สำหรับธนาคาร For Bank
เช็คเลขที่ CHEQUE NO.			

ตัวอย่างเช็คขีดคร่อมทั่วไป

ตัวอย่างเช็คขีดคร่อมทั่วไป

ธนาคารกรุงธน จำกัด สำนักงานใหญ่	
เช็คเลขที่ ๑๓๖๘๔๐ วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๖๖	
จ่าย <u>นายแดง</u>	หรือผู้ถือ
จำนวน <u>สามล้านบาทถ้วน</u>	
	๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
นายดำ (ลายมือชื่อ)	ผู้สั่งจ่าย
๑๒๓ ถ. ตะนาว กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐	

ตัวอย่างเช็คขีดคร่อมเฉพาะ

ตัวอย่างเช็คขีดคร่อมเฉพาะ

ธนาคารกรุงธน จำกัด	ธนาคารกรุงธน จำกัด สำนักงานใหญ่	เช็คเลขที่ ๑๓๔๖๘๙๐ วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๓๖
จ่าย นายแดง	หรือผู้ถือ	
จำนวน สามล้านบาทถ้วน		๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท
นายดำ (ลายมือชื่อ)	ผู้สั่งจ่าย	
๑๒๓ ถนน กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐		

ตัวอย่างการรับอวัลโดยระบุชัดเจน

ตัวอย่างการรับอวัลโดยระบุชัดเจน

ด้านหลังของเช็ค (เช็คระบุชื่อ)
ใช้ได้เป็นอวัลสำหรับชาว ฟ้า (ลายมือชื่อ)

ตัวอย่างการรับอวัลโดยสลักหลังเช็คผู้ถือ

ตัวอย่างการรับอวัลโดยสลักหลังเช็คผู้ถือ

ด้านหลังของเช็ค (ผู้ถือ)

ฟ้า
(ลายมือชื่อ)

ตัวอย่างการสลักหลังชนิดระบุชื่อ

ตัวอย่างสลักหลังชนิดระบุชื่อ

ด้านหลังเช็ค

โอนเช็คนี้ให้ขาว
แดง
(ลายมือชื่อ)

ตัวอย่างการสลักหลังลอย

ตัวอย่างสลักหลังลอย

ด้านหลังเช็ค

แดง
(ลายมือชื่อ)

ภาคผนวก ค
(การสัมภาษณ์)

SPU CHONBURI

**การสัมภาษณ์นักกฎหมายและนักธุรกิจเกี่ยวกับการยกเลิก
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534**

วันที่: 25 ธันวาคม พ.ศ.2552

ชื่อ นามสกุล: กรทิพย์ องอาจ

ตำแหน่ง: นักธุรกิจและผู้เสียหายในคดีเช็ค

คำถาม: ถ้ามีการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เห็นด้วยกับการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค ซึ่งถ้าจะให้มีความรับผิดชอบในทางแพ่งเพียงอย่างเดียว ผู้ออกเช็คหรือผู้ส่งจ่ายก็จะไม่มีความเกรงกลัวต่อการกระทำผิด แต่ถ้ามีความผิดในทางอาญา เมื่อผู้ส่งจ่ายเช็คไม่มีเงินมาชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ผู้เสียหาย ผู้ส่งจ่ายก็จะมีโทษจำคุก ซึ่งจะทำให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัว

ในการดำเนินคดีอาญาถ้ามีการอุทธรณ์หรือฎีกา จำเลยก็ต้องนำจำนวนเงินตามเช็คไปวางอุทธรณ์หรือฎีกา เช่น เช็คถูกปฏิเสธการจ่ายเงินเป็นจำนวนห้าแสนบาท จำเลยก็ต้องวางเงินห้าแสนบาทไว้ที่ศาล ถ้าศาลฎีกาพิพากษาให้จำคุก เงินที่วางต่อศาล ศาลก็จะเก็บไว้ โดยโจทก์สามารถให้ทนายทำเรื่องไปที่ศาลฎีกาเพื่อขอรับเงินคืนได้ หรือถ้าพิพากษาให้จำเลยชำระหนี้ให้แก่โจทก์ โดยตกลงว่าจะชำระหนี้เดือนละเท่าไร จนกว่าจำเลยจะชำระหนี้ทั้งหมด จำเลยจึงจะมีสิทธิมาขอรับเงินห้าแสนบาทที่วางไว้กับศาลคืนไปได้ แต่ถ้าจำเลยผัดผ่อนไม่ชำระหนี้ โจทก์ก็ต้องไปฎีกาว่าจำเลยผัดผ่อนไม่ชำระหนี้ และให้ทนายทำเรื่องขอรับเงินที่จำเลยวางไว้ห้าแสนบาทมาให้โจทก์ได้

ดังนั้น ไม่เห็นด้วยถ้าจะมีการยกเลิกพระราชบัญญัตินี้ เนื่องจากถ้ายกเลิกไปแล้ว โจทก์จะได้รับความเสียหาย เพราะจะไม่มีผลบังคับใช้กับจำเลย แต่ถ้ายังมีพระราชบัญญัตินี้อยู่ จะทำให้ผู้ออกเช็คที่มีเจตนาไม่ใช้เงินตามเช็คมีโอกาสติดคุก เมื่อผู้ออกเช็คได้ออกเช็คเพื่อชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้โดยไม่มีเงินอยู่ในบัญชี และเจ้าหนี้นำเช็คไปเรียกเก็บกับธนาคารแต่ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน เจ้าหนี้ก็สามารถไปร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินคดีกับผู้ออกเช็คได้ ถ้าศาลประทับรับฟ้อง ผู้เสียหายก็จะมีโอกาสได้รับการชำระหนี้มากกว่าการยื่นฟ้องคดีแพ่ง

ส่วนอัตราค่าปรับในความผิดเกี่ยวกับเช็ค มีความเห็นว่ายังมีโทษปรับน้อยเกินไป เนื่องจากไม่เพียงพอกับความเสียหายที่ผู้เสียหายได้รับ ตัวอย่างเช่น เช็คถูกปฏิเสธการจ่ายเงินเป็นจำนวนหนึ่งล้านบาท แต่ปรับได้ไม่เกินหกหมื่นบาท ทำให้ผู้เสียหายได้รับความเสียหายเปรียบในส่วนนี้เป็นอย่างมาก

**การสัมภาษณ์นักกฎหมายและนักธุรกิจเกี่ยวกับการยกเลิก
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534**

วันที่: 26 ธันวาคม พ.ศ.2552

ชื่อ นามสกุล: ดร. บวรวิทย์ เป็รื่องวงศ์

ตำแหน่ง: ผู้พิพากษาจังหวัดฉะเชิงเทรา แผนกคดีเยาวชนและครอบครัว และอาจารย์ผู้สอน

วิชาประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะตัวเงินและบัญชีเดินสะพัด

คำถาม: ถ้ามีการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่ควรยกเลิกพระราชบัญญัติดังกล่าว เพราะถ้ามีการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 แล้ว จะทำให้ระบบของการให้ลูกค้าที่เคยนำเช็คไปส่งจ่ายออกจากบัญชีนั้นขาดความน่าเชื่อถือ

ในปัจจุบันเช็คเป็นตราสารที่ผู้ทำธุรกิจไม่ว่าจะเป็นธุรกิจในด้านใดก็ย่อมที่จะสามารถใช้เช็คได้ ฉะนั้น จะต้องทำให้ระบบการออกเช็คและการตรวจสอบของธนาคารจะต้องเข้มงวดกว่านี้ เพราะไม่เช่นนั้นเช็คก็จะมีไม่มีความน่าเชื่อถือ เมื่อเช็คไม่มีความน่าเชื่อถือก็จะขัดกับวัตถุประสงค์ในการใช้เช็คหรือทำให้ไม่มีความสะดวกรวดเร็วในการใช้เช็คในวงการธุรกิจ ทำให้ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการใช้เช็ค

หากมีการยกเลิกทั้งฉบับนั้นไม่เห็นด้วย แต่ควรมีการยกเลิกโทษจำคุก โดยยังคงโทษปรับไว้และเพิ่มโทษปรับให้สูงกว่านี้ เพื่อให้มีมาตรการบังคับในการออกเช็คและเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือในการใช้เช็ค คือ การให้ธนาคารเข้ามาตรวจสอบในการใช้เช็คของลูกค้าแต่ละคนซึ่งจะต้องมีความน่าเชื่อถือ โดยจะต้องเข้ามาตรวจสอบการใช้เช็คว่าบุคคลใดหรือบริษัทห้างร้านใดสมควรที่จะมีการใช้เช็คหรือไม่ เมื่อมีการออกเช็คก็ควรมีความเที่ยงตรงและแน่นอนที่จะได้รับเงินตามเช็คนั้น และควรทำให้การออกเช็คหรือการส่งจ่ายเช็คแต่ละฉบับมีโอกาสที่จะปฏิเสธการจ่ายเงินให้น้อยที่สุด เพราะถ้ายกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คโดยไม่มีระบบธนาคารเข้ามาตรวจสอบ เช็คก็จะมีไม่มีความหมายในทางธุรกิจ จึงสมควรมีการแก้ไขโดยการยกเลิกโทษจำคุก และเพิ่มโทษปรับให้สูงขึ้น เพราะในปัจจุบันมีโทษปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือทั้งปรับทั้งจำ ซึ่งอยู่อำนาจศาลแขวง มีองค์คณะคนเดียว ดังนั้น จะเห็นได้ว่าเป็นโทษที่ไม่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน จึงควรเพิ่มโทษปรับให้มากขึ้น โดยให้อยู่ในอำนาจศาลจังหวัด มีองค์คณะ 2 คน เพื่อให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัว และควรมีระเบียบหรือพระราชบัญญัติอื่นที่เกี่ยวกับธนาคารในตรวจสอบการใช้เช็คด้วย ซึ่งจะทำให้เช็คมีความน่าเชื่อถือ

มากขึ้น แต่ถ้ายกเลิกพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปแล้ว และไม่มีมาตรการอื่นมารองรับ น่าจะไม่ประสบความสำเร็จและจะทำให้เสียความน่าเชื่อถือได้

SPU CHONBURI

การสัมภาษณ์นักกฎหมายและนักธุรกิจเกี่ยวกับการยกเลิก
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534

วันที่: 28 ธันวาคม พ.ศ.2552

ชื่อ นามสกุล: ร้อยตำรวจโท ชีรพงษ์ ่องอาจ

ตำแหน่ง: รองสารวัตรปกครองป้องกัน สถานีตำรวจภูธรบางละมุง

คำถาม: ถ้ามีการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เห็นด้วยกับการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค เพราะจะทำให้คู่กรณีได้รับความเสียหายและได้รับความเสียหายจากการใช้เช็ค ซึ่งเมื่อมีการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คแล้ว จะทำให้ไม่มีโทษบังคับใช้กับผู้ออกเช็ค ทำให้เช็คขาดความน่าเชื่อถือ และสร้างความเสียหายในทางธุรกิจด้านการเงินการธนาคารเป็นจำนวนมาก เนื่องจากผู้ออกเช็คหรือผู้สั่งจ่ายเช็คไม่มีความเกรงกลัวต่อการกระทำผิดและอาจทำให้การใช้เช็คลดจำนวนลงด้วย

การสัมภาษณ์นักกฎหมายและนักธุรกิจเกี่ยวกับการยกเลิก
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534

วันที่: 29 ธันวาคม พ.ศ.2552

ชื่อ นามสกุล: ร้อยตำรวจเอก เกรียงไกร รุช บั๊กกล้า

ตำแหน่ง: พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรพัทยา

คำถาม: ถ้ามีการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เห็นด้วยในการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค เพราะในการฟ้องร้องดำเนินคดีทางแพ่งนั้นใช้ระยะเวลาในการดำเนินคดีนานกว่าการดำเนินคดีในทางอาญามาก ซึ่งกว่าผู้เสียหายจะได้รับการชำระหนี้ก็อาจจะล่าช้าออกไป แต่ถ้ามีคดีอาญาโดยมีโทษจำคุกอยู่ด้วย ก็จะทำให้ผู้ออกเช็คเกิดความเกรงกลัวในการกระทำความผิด และอาจจะเป็นเครื่องตอรองได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ลูกหนี้มีโอกาสที่จะได้รับการชำระหนี้เร็วกว่าการไปฟ้องร้องดำเนินคดีในทางแพ่ง ซึ่งกระบวนการยุติธรรมในปัจจุบันใช้เวลาในการขึ้นศาลข้ามปี

**การสัมภาษณ์นักกฎหมายและนักธุรกิจเกี่ยวกับการยกเลิก
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534**

วันที่: 29 ธันวาคม พ.ศ.2552

ชื่อ นามสกุล: พันตำรวจโท วีระวุฒิ มีได้

ตำแหน่ง: พนักงานสอบสวน สถานีตำรวจภูธรพัทธยา

คำถาม: ถ้ามีการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์: เห็นด้วยที่จะมีการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค เนื่องจากการกระทำความผิดในฐานนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับกฎหมายในทางแพ่งมากกว่า ซึ่งเป็นเรื่องของตัวเงิน ส่วนใหญ่คนที่ออกเช็คได้ก็จะต้องเป็นคนมีฐานะระดับหนึ่ง เพราะในการจะออกเช็คได้จะต้องเปิดบัญชีหนึ่งหมื่นบาทหรือมีธุรกิจการค้า ธนาคารจึงจะให้เครดิตในการใช้เช็คได้ ความผิดเกี่ยวกับเช็คนี้อัตราโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท ในกรณีของพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คนั้นเป็นเรื่องของความรับผิดชอบในทางอาญา ซึ่งคดีอาญาสามารถฟ้องอายุความได้โดยตรง 1 ปี คือ เมื่อให้ทนายฟ้องคดีอาญาหรือให้ผู้ร้องเขียนคำร้องต่อศาลและให้ทางศาลไต่สวนแล้วออกหมายเรียก เมื่อคดีมาถึงศาลก็จะมีมาตรการไกล่เกลี่ยในวงเงินไม่เกินเท่าที่กฎหมายกำหนดหรือให้มีการประนีประนอมยอมความกันได้ เช่น ถ้าผู้สั่งจ่ายออกเช็คค่าประกันหรือออกเช็คเพื่อชำระหนี้โดยเป็นการรับประกันอย่างหนึ่ง ซึ่งผู้สั่งจ่ายเช็คมีเงินมาก่อนแต่ภายหลังเศรษฐกิจตกต่ำ เมื่อถึงกำหนดเรียกเก็บเงิน ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน ก็สามารถที่จะประนีประนอมยอมความกันได้

เนื่องจากเช็คเป็นเรื่องของการชำระหนี้ ไม่น่าจะเป็นความผิดทางอาญา ดังนั้น จึงเห็นด้วยที่จะมีการยกเลิกพระราชบัญญัติฉบับนี้ และให้ไปดำเนินคดีในทางแพ่งซึ่งจะทำให้คดีมีความสะดวกมากกว่า เพราะปัจจุบันนี้การที่ผู้เสียหายเข้ามาสถานีตำรวจก็เพราะความผิดเกี่ยวกับเช็คนี้เป็นคดีอาญา ผู้เสียหายจึงมาแจ้งความร้องทุกข์เพื่อบีบบังคับให้ผู้ออกเช็คใช้เงินตามเช็ค แต่ถ้ายังให้พระราชบัญญัตินี้คงอยู่ ก็ควรระบุให้ชัดเจนว่ายอมความไม่ได้ เพราะเป็นความผิดเล็กน้อย ไม่ควรจะมีโทษจำคุก โดยสามารถฟ้องดำเนินคดีได้ภายในอายุความ 1 ปี และถ้าผิดสัญญาที่สามารถฟ้องคดีได้ภายใน 10 ปี แต่ถ้ามีการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คนั้นจะดีกว่า และควรกำหนดเพิ่มในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง โดยระบุว่าในกรณีที่เป็นความผิดในเรื่องของตัวเงิน เพื่อความสะดวกแก่ผู้เสียหายให้สามารถไปร้องขอต่อศาล เพื่อเป็นคดีไกล่เกลี่ยประนีประนอมยอมความโดยระบุงเงินไว้ด้วย คือ ให้ผู้เสียหายสามารถยื่นคำร้องต่อศาล

ได้โดยไม่ต้องให้ทนายความเป็นผู้ฟ้องคดี จะต้องระบุในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งให้ชัดเจนว่าให้ศาลมีอำนาจรับพิจารณาเรื่องของตัวเงินได้โดยไม่ต้องให้ทนายความฟ้องและให้เสียค่าธรรมเนียมตามระเบียบ โดยศาลเป็นผู้ไต่สวนผู้เสียหายเพียงผู้เดียว ส่วนการเขียนคำร้องก็ให้เหมือนกับกรณีการกู้ยืมเงินไม่เกินหกหมื่นบาท ซึ่งเป็นคดีมโนสำเนาไม่ต้องให้ทนายเป็นผู้ยื่นฟ้องก็ได้ เมื่อยื่นคำร้องแล้วให้ศาลออกหมายเรียกทำการไต่สวน และอาจมีการประนีประนอมยอมความกัน ซึ่งคดีเช็คก็เหมือนกัน คือ แจ้งความดำเนินคดีแล้ว ถ้าผู้เสียหายยอมรับสภาพว่าสั่งจ่ายเพื่อชำระหนี้ค่าต่างๆ ตามกฎหมาย เมื่อคดีถึงชั้นศาล ศาลก็ให้ประนีประนอมยอมความโดยตกลงผ่อนชำระเท่าไร อย่างไร และศาลก็จะจำหน่ายคดีชั่วคราวเช่นเดิม ยกเว้นแต่ผู้เสียหายที่ยังไม่ได้รับชำระหนี้ตามที่นัดหมายไว้ ก็จะต้องให้ศาลบังคับคดีต่อไป ซึ่งเป็นขั้นตอนในการดำเนินคดีที่ยืดเยื้อออกไปอีก ฉะนั้น ถ้าจะฟ้องคดีก็ฟ้องคดีแพ่งเพียงอย่างเดียว และให้ยกเลิกความรับผิดชอบทางอาญาออกไป เพราะคดีอาญานั้นสร้างความยุ่งยากให้กับพนักงานสอบสวนเป็นอย่างมาก ซึ่งบางคนอาจไม่เห็นด้วยกับการยกเลิกพระราชบัญญัติดังกล่าว เพราะผู้เสียหายต้องการแจ้งความดำเนินคดีอาญากับผู้ออกเช็คเพื่อบังคับให้ชำระหนี้ตามเช็ค

**การสัมภาษณ์นักกฎหมายและนักธุรกิจเกี่ยวกับการยกเลิก
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534**

วันที่: 30 ธันวาคม พ.ศ.2552

ชื่อ นามสกุล: เรวัต วัฒนา

ตำแหน่ง: นักธุรกิจ

คำถาม: ถ้ามีการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ. 2534 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่สมควรยกเลิกพระราชบัญญัตินี้ เพราะว่าทำให้เช็คขาดความน่าเชื่อถือ เจ้าหนี้มีสิทธิที่จะฟ้องลูกหนี้ได้ตามกฎหมายแพ่งและกฎหมายอาญา จากประสบการณ์ที่ได้ไปทำงานในประเทศอังกฤษ ประเทศอังกฤษนั้นไม่มีโทษจำคุก แต่จะมีเพียงโทษปรับในทางแพ่ง คือ อาจให้ลูกหนี้ชดเชยตามที่สมควรจะจ่ายและชดเชยค่าเสียหายให้กับเจ้าหนี้ เช่น เช็คถูกปฏิเสธการจ่ายเงินมาเป็นเวลา 1 ปี ก็อาจชดเชยค่าเสียหายโดยศาลแพ่งเป็นผู้คำนวณค่าเสียหาย แต่ในต่างประเทศจริงๆ แล้ว เช็คหรือบัตรเครดิตสามารถที่จะตรวจสอบได้ว่ามีจำนวนเงินอยู่เท่าไร และก็นำบัตรเครดิตนั้นมาค้ำประกัน ส่วนมากถ้าจะรับเช็คก็จะต้องเขียนบัตรเครดิตจากธนาคารเดียวกันมาเป็นการรับประกันด้วย และส่วนบัตรเดบิตจะมีแสดมป้อยู่ด้านหลังซึ่งเป็นการประกันให้กับเจ้าหนี้ โดยนำบัตรนี้มาแสดงให้เจ้าหนี้แล้วจึงเขียนเช็คให้กับเจ้าหนี้ ซึ่งทางผู้รับเช็คก็สามารถมั่นใจได้ว่าธนาคารต้องจ่ายเงินให้ ไม่ว่าจะจะมีเงินหรือไม่มีเงินในบัญชีก็ตาม เพราะเจ้าหนี้ทราบถึงเครดิตของลูกหนี้แล้ว และเครดิตนั้นก็รับประกันว่าลูกหนี้จะชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้

ประเทศอังกฤษมีระบบการใช้เช็คที่พัฒนาว่าประเทศไทยมาก ซึ่งประเทศไทยมีระบบเครดิตที่ยังไม่พร้อม ระบบที่ธนาคารจะให้เครดิตลูกค้ายังไม่พร้อม คนทั่วไปไม่มีสิทธิที่จะมีเครดิตได้ นอกจากผู้มีกิจการหรือธุรกิจส่วนตัว ถ้าประเทศไทยนำเอาระบบของอังกฤษมาใช้เพื่อที่จะเป็นตัวรับประกันเช็คทั่วไปก็อาจจะทำได้ยากลำบาก ซึ่งอาจทำให้ผู้ที่ต้องการใช้มีจำนวนน้อยลง ฉะนั้นจะต้องพัฒนาระบบเครดิตในส่วนนี้ด้วย แต่ถ้าสามารถทำได้ก็จะดีมาก เพราะในบางครั้งผู้ประกอบการก็ไม่ใช่คนที่จะมีเงินสดพอดิบตัว ประเทศไทยจึงต้องพัฒนาระบบบัตรเดบิตให้เหมือนกับประเทศอังกฤษ โดยต้องพัฒนาให้ทางธนาคารรับประกันว่าแต่ละคนมีเครดิตประมาณเท่าไร ตัวอย่างเช่น เดือนนี้ไม่สามารถหมุนเวียนเงินได้ ธนาคารก็จะจัดเงินสำรองไว้ คือ ให้ใช้เงินไปก่อนแล้วจึงมาจ่ายคืนภายหลัง โดยธนาคารจะมีการคิดดอกเบี้ย และถ้าไม่นำเงินมาจ่ายคืนธนาคารก็จะทำการปรับลูกค้าผู้นั้น ซึ่งส่วนใหญ่ธนาคารจะนำเครดิตมาเป็นหลักในการตั้งจำนวนเช็คที่ลูกค้าสามารถจะออกได้

**การสัมภาษณ์นักกฎหมายและนักธุรกิจเกี่ยวกับการยกเลิก
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534**

วันที่: 30 ธันวาคม พ.ศ.2552

ชื่อ นามสกุล: วรัทญา องอาจ

ตำแหน่ง: ทนายความ

คำถาม: ถ้ามีการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เห็นด้วยที่จะมีการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค เพราะเช็คเปรียบเสมือนกับการใช้เงินสด เป็นการใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งส่วนมากเวลาใช้เช็ค เช่น ใช้ในการชำระหนี้ต่างๆ บางคนจะใช้เช็คแทนเงินสด เพราะมีความสะดวกสบายมากกว่า ถ้ามีการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คแล้วก็เท่ากับว่าไม่มีสภาพบังคับ หมายถึง สภาพบังคับที่เป็นโทษจำคุก ถ้าจะมุ่งหวังแต่ในทางแพ่งเพียงอย่างเดียว ก็จะทำให้ไม่มีประสิทธิภาพในการบังคับชำระหนี้ ซึ่งสภาพบังคับในทางแพ่งนั้นมีน้อยกว่าสภาพบังคับในทางอาญา ดังนั้น พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฉบับนี้เหมาะสมแล้ว เนื่องจากสังคมในปัจจุบัน ไม่ว่าจะประกอบธุรกิจหรือการใช้จ่ายต่างๆ ก็ต้องมีการสั่งจ่ายด้วยเช็ค ถ้ายกเลิกไปแล้วสภาพบังคับในการบังคับชำระหนี้ก็จะน้อยลง ถ้ามีการยกเลิกพระราชบัญญัติดังกล่าวและมีการสั่งจ่ายเช็คเพื่อชำระหนี้ ความน่าเชื่อถือในการรับเช็คก็น้อยลงไปด้วย ซึ่งความเชื่อถือในเงินสดกับเช็ค ใครๆ ก็ต้องเลือกรับเงินสดมากกว่า ถ้าจะบังคับทางแพ่งเพียงอย่างเดียว นั้นไม่เห็นด้วย

ในการบังคับชำระหนี้จะต้องมีระบบตรวจสอบของธนาคารในการการอนุมัติให้บุคคลสามารถเปิดบัญชีใช้เช็ค ซึ่งการตรวจสอบก่อนที่จะมีการอนุญาตให้ใช้เช็คของธนาคารจะเป็นการควบคุมและป้องกันมิให้ลูกค้าที่ใช้เช็คแล้วธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินมาทำการเปิดบัญชีขอใช้เช็คอีก ซึ่งการที่บุคคลใช้เช็คโดยมีเจตนาที่จะไม่ให้ใช้เงินตามเช็คก็เหมือนกับการนำเช็คมารับประกันไว้ โดยในความเป็นจริงกฎหมายไม่ได้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เช็คมารับประกัน แต่กฎหมายให้ใช้เช็คเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ และให้ถือเป็นการชำระหนี้อย่างหนึ่ง ดังนั้น ถ้าจะนำเช็คมาบังคับในทางแพ่งนั้นไม่เห็นด้วย

**การสัมภาษณ์นักกฎหมายและนักธุรกิจเกี่ยวกับการยกเลิก
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534**

วันที่: 13 มกราคม พ.ศ.2553

ชื่อ นามสกุล: เสมอ จงไชโย

ตำแหน่ง: นักธุรกิจ

คำถาม: ถ้ามีการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์: เห็นด้วยกับการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค เพราะการใช้เช็คจะมีความผิดในทางอาญานั้นไม่ถูกต้อง เนื่องจากจะทำให้วงการธุรกิจหรือการปล่อยสินเชื่อผิดปกติไปทั้งระบบ

ในสมัยก่อนนายทุนหรือธนาคารต้องการให้นำเรื่องเช็คมาบีบบังคับให้ผู้ที่ทำความผิดได้รับโทษจำคุก แต่ในความเป็นจริงนั้นธนาคารจะไม่ฟ้องผู้ทำความผิดให้รับโทษจำคุก แต่กลับเป็นประชาชนที่เป็นผู้ฟ้องประชาชนด้วยตนเอง

ถ้ามีการแก้ไขพระราชบัญญัติโดยมีการยกเลิกโทษจำคุกออกไป จะมีความเป็นไปได้มากกว่าการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คทั้งฉบับ แต่กฎหมายในเรื่องเช็คของต่างประเทศนั้นไม่มีโทษจำคุก มีแต่โทษปรับเท่านั้น

เช็คจะมีความน่าเชื่อถือหรือไม่นั้น จะต้องพิจารณาจากเครดิตของแต่ละคน คือ ให้ธนาคารเป็นผู้ตรวจสอบประวัติของผู้ที่ขอเปิดบัญชี โดยจะต้องจำกัดบุคคลที่มีประวัติเช็คถูกปฏิเสธการจ่ายเงินด้วยการไม่ให้ใช้เช็คเป็นเวลา 1 ปี ซึ่งธนาคารจะต้องร่วมมือกันทำวิธีเดียวกันนี้ เพื่อให้บุคคลที่มีประวัติเช็คถูกปฏิเสธการจ่ายเงินไปขอเปิดบัญชีที่ธนาคารอื่นอีกได้ ถ้าธนาคารไม่ร่วมมือกันก็จะทำให้การใช้เช็คขาดประสิทธิภาพ และทำให้เช็คขาดความน่าเชื่อถือ

การสัมภาษณ์นักกฎหมายและนักธุรกิจเกี่ยวกับการยกเลิก
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534

วันที่: 17 มกราคม พ.ศ.2553

ชื่อ นามสกุล: วิรุทธิ์ วรรณรักษ์

ตำแหน่ง: ทนายความ

คำถาม: ถ้ามีการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เห็นด้วยกับการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค เพราะว่าการออกเช็คนั้นเจตนาของการจ่ายเงินจะต้องมีการชำระหนี้ตามเช็ค ดังนั้น ถ้าไม่มีความผิดในทางอาญาแล้ว โอกาสที่จะสั่งจ่ายเช็คแล้วธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินจะเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ทำให้เจตนาเดิมที่จะให้มีการใช้เช็คแทนการชำระด้วยเงินสดจะน้อยลง และความนิยมในการใช้เช็คจะลดน้อยถอยลงด้วย

**การสัมภาษณ์นักกฎหมายและนักธุรกิจเกี่ยวกับการยกเลิก
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534**

วันที่: 27 มกราคม พ.ศ.2553

ชื่อ นามสกุล: ไชยรัตน์ ปาวะกะนันท์

ตำแหน่ง: รองอัยการจังหวัดพัทธยา

คำถาม: ถ้ามีการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์: ในความเห็นของพนักงานอัยการ ถ้ามีการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 จะทำให้งานเกี่ยวกับเช็คน้อยลงไปมาก เพราะปัจจุบันนี้เวลามีปัญหาเรื่องเช็คส่วนใหญ่จะไม่ฟ้องร้องคดีแพ่ง แต่จะฟ้องร้องคดีอาญากันเป็นส่วนมาก ซึ่งถ้าคิดเป็นเปอร์เซ็นต์ก็น่าจะเกินเจ็ดสิบเปอร์เซ็นต์ที่ทำการฟ้องคดีอาญา คือ ร้องทุกข์กับพนักงานสอบสวนเพื่อที่จะส่งคดีมาให้อัยการฟ้องแล้วถึงจะไปตกลงกันในชั้นศาล ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะสามารถไกล่เกลี่ยกันได้ เพราะมีสภาพบังคับของโทษทางอาญา ทำให้ผู้สั่งจ่ายเช็คต้องรีบนำเงินมาชำระตามเช็คนั้นๆ แต่ถ้าฟ้องคดีแพ่งถึงแม้โจทก์จะชนะคดีได้ แต่ก็ไม่สามารถบังคับยึดทรัพย์กันได้ ผู้ทรงเช็คส่วนใหญ่จึงใช้พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คมาบังคับกันในทางอาญามากกว่า

ในความเห็นส่วนตัวนั้น ไม่เห็นด้วยที่จะให้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติฉบับนี้ เพราะถ้ายกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คออกจากระบบแล้ว การซื้อขายกันในทางธุรกิจจะใช้สิ่งใดเป็นตราสารในการชำระหนี้แทนเงินสด ถ้าจะใช้ตัวแลกเงินหรือตัวสัญญาใช้เงินก็ยังไม่เหมาะสม ฉะนั้น สิ่งที่สามารถใช้แทนเงินสดในเวลาหนึ่งได้ดีที่สุดก็คือเช็ค เนื่องจากเช็คมีธนาคารเป็นผู้ออกเช็ค จึงทำให้เป็นสิ่งที่แสดงว่าผู้สั่งจ่ายเช็คจะต้องมีเงินอยู่ในบัญชีอย่างแน่นอน ซึ่งถ้าผู้ออกเช็คไม่มีเงินในบัญชีก็จะมีคนที่จะถูกติดตามหรือคนที่จะถูกทวงถามได้อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นถ้าไม่มีเช็คแล้วต่อไปการค้าขายที่จะต้องชำระเงินในจำนวนมากๆ จะชำระกันอย่างไร ผู้ที่ต้องการชำระเงินเป็นจำนวนมากจะต้องไปซื้อเช็คหรือเช็คทั้งหมดเลยหรือไม่ และถ้าไปซื้อเช็คหรือเช็คในส่วนเครดิตของการชำระหนี้จะทำกันอย่างไร เพราะปกติเช็คสามารถสั่งจ่ายล่วงหน้าได้ตามรอบวงเงินที่ผู้สั่งจ่ายจะได้เครดิตจากธนาคาร แต่ถ้ายกเลิกความผิดเกี่ยวกับเช็คแล้วจะใช้อะไรที่มีความสะดวกรวดเร็วเหมือนเช็ค ซึ่งถ้าเป็นตัวแลกเงินผู้สั่งจ่ายจะต้องมีเงินทันทีที่ขึ้นเงิน หรือแม้แต่กระทั่งเช็คหรือเช็ค ผู้สั่งจ่ายก็ต้องนำเงินสดไปซื้อเช็คหรือเช็คมา เพราะฉะนั้นแล้วเครดิตจะอยู่ที่ใด เช่น ถ้าบอกว่า ณ วันนี้ได้เครดิต 30 วัน แต่ต้องนำเงินสดไปซื้อเช็คหรือเช็ค

เพื่อที่จะมารับประกันให้คุณหรือส่งมอบให้คุณซึ่งไม่มีประโยชน์เพราะว่าจ่ายไปแล้ว แต่ถ้าบอกว่าอีก 30 วัน จะไปซื้อแคชเชียร์เช็คให้คุณ แล้วอะไรที่จะทำให้เกิดความเชื่อถือได้ในการทำการค้าตรงนี้ ฉะนั้น จะต้องพิจารณาให้ดีว่าสิ่งใดจะมาแทนที่เช็ค และถ้าไม่มีเช็คต่อไปก็จะมีการค้าขายในลักษณะที่เป็นเงินสดมากกว่า ซึ่งจะก่อให้เกิดปัญหาความไม่สะดวกในการชำระค่าสินค้าได้

จากบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 มีเหตุผลในการยกเลิกเพียงข้อเดียว โดยให้เหตุผลว่า “ปัจจุบันธุรกิจการเงินธนาคารมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้ธนาคารสามารถตรวจสอบข้อมูลของผู้ใช้เช็คได้อย่างรวดเร็วและสมบูรณ์ จึงไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีการพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือในเช็คอีกต่อไป”

มีข้อสงสัยว่า กรณีที่วันนี้รับเช็คไว้ แต่เช็คไม่ได้ส่งจ่ายในวันนี้ เช็คจะต้องถูกส่งจ่ายหรือขึ้นเงินในอีกหนึ่งเดือนข้างหน้า ซึ่งจะตรวจสอบได้อย่างไรว่าเช็คฉบับนี้ธนาคารจะไม่ปฏิเสธการจ่ายเงิน จริงอยู่ที่มาตรการดังกล่าวนี้มีเรื่องทางแพ่งมารองรับ ผู้เสียหายสามารถฟ้องคดีในส่วน of ทางแพ่งได้ แต่จะทำให้เช็คหมดความน่าเชื่อถือไปโดยปริยาย เพราะว่าผู้ส่งจ่ายเช็คหรือผู้ออกเช็คทุกคนจะปล่อยให้ผู้เสียหายฟ้องคดีแพ่งและสุดท้ายผู้เสียหายก็จะได้คำพิพากษาเพียงแผ่นดินเดียว ซึ่งบังคับคดีอะไรไม่ได้ ถึงแม้ทุกวันนี้จะมีพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คอยู่แล้ว ก็ยังมีคนที่สามารถส่งจ่ายเช็ค โดยไม่มีความผิดอาญาได้ เช่น การไม่ลงวันที่ในเช็ค และอื่นๆ อีกมากมาย ซึ่งทำให้ระบบเกิดความแปรปรวน

เหตุผลของการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คมีเพียงข้อเดียว จึงมีความสงสัยว่าสามารถทำเช่นนี้ได้จริงหรือไม่ ถ้าสามารถทำได้จริงก็จะเป็นการดีมาก การที่จะมีเช็คโดยธนาคารเป็นผู้ออกเช็คให้ ผู้ส่งจ่ายจะต้องมีเครดิตวงเงินอยู่ก่อนแล้ว แต่ถามว่าวันหนึ่งผู้ส่งจ่ายไม่สามารถที่จะหมุนวงเงินได้ เพราะเกิดจากสภาพทางเศรษฐกิจ เหตุการณ์เช่นนี้จะตรวจสอบได้อย่างไร ในกรณีที่รับเช็คมาจะตรวจสอบได้อย่างไรว่า ณ อีกหนึ่งเดือนผู้ส่งจ่ายที่ให้เช็คมาจะขาดสภาพคล่องไม่มีเงินในบัญชีที่จะจ่ายให้แก่ผู้ทรงเช็ค ถ้าถึงเวลานั้นธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็ค ผู้เสียหายก็มีสิทธิไปฟ้องคดีแพ่งเพียงเท่านั้นหรือ

จะเห็นได้ว่าธนาคารซึ่งเป็นผู้ที่ประกอบธุรกิจย่อมต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ก่อนอยู่แล้ว โดยหลักธนาคารจะมีการคัดกรองลูกค้าที่เปิดวงเงินเหมือนกับการเปิดบัตรเครดิต กล่าวคือ คัดกรองลูกค้าอยู่ในระดับหนึ่งว่ามีหลักฐานเพียงพอ ธนาคารก็จะให้เปิดบัญชีใช้เช็ค ซึ่งถ้ามีการยกเลิกพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้วต่อไปปัญหาในเรื่องเช็คก็จะหนักในทางคดีแพ่ง และจะทำให้เกิดเป็นหนี้สูญกันอย่างมากมาย แต่ไม่ได้หมายความว่าผิดอาญาแล้วจะทำให้ไม่มีหนี้สูญ กล่าวคือ เมื่อ

ความรับผิดชอบทางอาญาก็จะทำให้ผู้สั่งจ่ายมีความเกรงกลัวต่อโทษจำคุก และผู้สั่งจ่ายก็จะกระตือรือร้นที่จะหาเงินมาเพื่อชำระหนี้ตามเช็ค ซึ่งโทษอาญาในปัจจุบันก็เป็นโทษที่ไม่หนักมากนัก เพราะมีช่องทางเป็นคดียอมความและเปิดโอกาสให้คู่ความตกลงกันได้โดยตลอดได้อยู่แล้ว

หลักการและเหตุผลของการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คฉบับนี้ ในความเห็นส่วนตัวมีความเห็นว่า ไม่สมเหตุสมผลที่จะยกเลิก แต่ไม่ได้บังคับว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้ดีและจะต้องให้มีพระราชบัญญัติฉบับนี้อยู่ แต่หมายความว่า ถ้าจะมีการยกเลิกจะต้องมีเหตุผลที่ดีกว่านี้ในการยกเลิก และต้องมีหลักการที่ดีกว่านี้มารองรับปัญหาที่จะเกิดขึ้นจากการใช้เช็คต่อไปในอนาคต จึงมีความคิดว่าถ้าต่อไปเช็คขาดความน่าเชื่อถือก็จะเหมือนกับบัตรเครดิตที่ถูกใช้ไปโดยที่เป็นหนี้สูญและกลายเป็น NPL ทั้งระบบ ซึ่งต่อไปก็จะไม่มีใครรับเช็คและจะเรียกร้องแต่แคชเชียร์เช็ค ซึ่งธนาคารก็จะเป็นผู้รับผลประโยชน์ ถ้าทุกคนเรียกร้องแต่แคชเชียร์เช็ค ธนาคารก็จะได้รับค่าธรรมเนียมและเงินก็จะตกอยู่กับธนาคาร ซึ่งธนาคารสามารถนำเงินไปหมุนทำผลประโยชน์ได้มากกว่า เพราะฉะนั้น ผลประโยชน์ที่ได้ก็จะตกแก่ธนาคารอย่างแน่นอน

ถ้าพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คถูกยกเลิกไปก็ต้องไปว่าคดีกันในทางแพ่ง ซึ่งโดยระบบแล้วน่าจะใช้เวลาานเป็นปีกว่าจะยื่นฟ้องคดี กว่าจะนัดพร้อม กว่าจะกำหนดวันนัดสืบพยาน เป็นการสืบพยานคดีต่อเนื่อง ฉะนั้น วันว่างของศาลจะถูกนัดข้ามปี เช่น ๓ วันนี่ ถ้าฟ้องคดีแพ่งเชื่อได้ว่าต้องไม่ต่ำกว่ากลางปีหรืออาจจะถึงปลายปีจึงจะได้วันนัดสืบพยาน ทำให้ผู้เสียหายต้องใช้เวลารอเป็นปีเพื่อที่จะสืบพยาน ถ้าเร็วที่สุดมีการสืบพยานภายในปีนี้ ศาลตัดสินคดีภายในปีนี้ ก็ต้องออกหมายบังคับคดีและตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์จำเลยอีก และถ้าจำเลยไม่มีทรัพย์สินให้ยึดได้ก็ต้องทำการสืบหาทรัพย์สินอีก แต่ถ้าจำเลยมีทรัพย์สินก็ต้องนำทรัพย์สินที่ยึดได้นั้นมาประกาศขายทอดตลาด ตัวอย่างเช่น 50,000 บาท อาจไปยึดทรัพย์สินต่างๆ ของจำเลยมา และต้องรอประกาศขายทอดตลาด เมื่อขายแล้วก็ไม่อาจทราบได้ว่าเจ้าหนี้อื่นๆ จะมาขอรับชำระหนี้ด้วยหรือไม่ และเมื่อต้องหักค่าขายทอดตลาดให้เจ้าพนักงานบังคับคดีแล้ว เงินที่เหลือก็ไม่แน่ว่าจะเหลือเพียงพอหรือไม่

ถ้าการทำธุรกิจการค้ารับแต่เงินสดโดยไม่มีกำรับเช็ค อาจทำให้ผู้ทำธุรกิจค้าขายขาดรายได้ ฉะนั้น ผู้ประกอบธุรกิจก็ต้องมุ่งหวังให้ทางธนาคารทำการคัดกรองลูกค้าและตรวจสอบลูกค้าที่สมควรจะได้รับเช็ค ซึ่งทางธนาคารอาจจะแบ่งลูกค้าออกเป็นกลุ่ม อาทิเช่น กลุ่ม A กลุ่ม B หรือกลุ่ม C ลูกค้ากลุ่ม A จะต้องเป็นลูกค้าที่มีความสามารถในการหมุนเวียนเงินในบัญชีได้ดี โดยในเช็คอาจจะระบุไว้ว่าสั่งจ่ายเช็คใบหนึ่งๆ ได้ไม่เกินจำนวนเท่าใด เช่น ในหนึ่งเล่มมีเช็คอยู่ 10 ใบ ในบัญชีของลูกค้าคนหนึ่งสามารถหมุนเวียนเงินได้แน่นอนเป็นเงิน 1,000,000 บาท ธนาคารก็อาจ

ให้ลูกค้าผู้นั้นสั่งจ่ายเช็คได้ใบละไม่เกิน 100,000 บาท เป็นการบังคับว่าในเช็ค 10 ใบนี้ ต้องสั่งจ่ายเช็คไม่เกิน 1,000,000 บาท ส่วนลูกค้ากลุ่ม B ก็อาจสั่งจ่ายเช็คได้ฉบับละไม่เกิน 10,000 บาท เป็นต้น

ในความเห็นส่วนตัวไม่ได้คัดค้านการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค แต่มีความเห็นว่า น่าจะมีเหตุผลที่ดีกว่านี้ การกล่าวถึงเรื่องธุรกิจการเงินการธนาคารมีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้ธนาคารสามารถตรวจสอบข้อมูลของผู้ใช้เช็คได้อย่างรวดเร็วและสมบูรณ์ ซึ่งปัจจุบันนี้ยังไม่สามารถทำได้ตามที่กล่าวมา เช่น เช็คใบหนึ่งซึ่งลงวันที่ล่วงหน้าหนึ่งเดือนสามารถตรวจสอบได้หรือไม่ ว่าอีกหนึ่งเดือนเช็คจะถูกปฏิเสธการจ่ายเงินหรือไม่ เพราะขณะที่ออกเช็คนั้นอาจจะมีเงินเพียงพอในบัญชี แต่เมื่อถึงกำหนดการใช้เช็คอาจจะขาดสภาพคล่อง ทำให้ใช้เงินตามเช็คไม่ได้ แล้วเทคโนโลยีสารสนเทศใดจะที่มาคาดการณ์ได้ว่าสามารถใช้เงินตามเช็คได้

**การสัมภาษณ์นักกฎหมายและนักธุรกิจเกี่ยวกับการยกเลิก
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534**

วันที่: 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2553

ชื่อ นามสกุล: เอกรินทร์ หนุณภักดี

ตำแหน่ง: ผู้พิพากษาศาลจังหวัดพัทธยา

คำถาม: ถ้ามีการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์: มีความเห็น 2 แนวทาง คือ ในการออกกฎหมายจะต้องคำนึงถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายที่จะใช้บังคับ ในกรณีของการมีโทษทางอาญาในคดีเช็คนั้น ถือเป็นกาหนดโทษที่ไม่ถูกต้อง เพราะคดีเช็คเป็นคดีที่มีความผิดทางแพ่ง การที่นำโทษทางอาญาเข้ามาเป็นเครื่องมือในการใช้บังคับด้วยนั้น ก็จะทำให้ผู้เสียหายมุ่งที่จะบีบบังคับผู้กระทำความผิดโดยใช้โทษทางอาญาเป็นหลัก เพราะถ้าใช้สภาพบังคับทางอาญาก็จะดีกว่าที่จะไปฟ้องคดีทางแพ่ง

บางคนอาจจะเห็นว่าที่ต้องชำระอยู่จริงและส่งจ่ายเช็คโดยมีเจตนาที่จะไม่มีการชำระเงินตามพระราชบัญญัติฉบับนี้จริง ถึงแม้ผู้เสียหายจะนำคดีไปฟ้องในทางแพ่งแล้ว แต่ผู้กระทำความผิดก็ไม่มีความเกรงกลัว เพราะผู้กระทำความผิดไม่สามารถที่จะชำระหนี้ได้ ผู้เสียหายก็ต้องดำเนินคดีต่อไป คือ อาจจะฟ้องล้มละลาย ซึ่งบางครั้งฟ้องล้มละลายแล้วก็จะอาจจะไม่ได้รับชำระหนี้เป็นเงิน แต่ถ้าเอาโทษในทางอาญามาบังคับก็จะทำให้ผู้กระทำความผิดนั้นเกิดความกลัวที่จะถูกจำคุกได้ และอาจจะรีบหาหนทางนำเงินมาชำระให้แก่เจ้าหนี้ โดยอาจจะผ่อนชำระหรือจ่ายทั้งหมดก็ขึ้นอยู่กับกรรือขอต่อศาลของผู้กระทำความผิด เพื่อที่ผู้กระทำความผิดจะได้ไม่ต้องได้รับโทษจำคุก

ดังนั้น ต้องดูที่เจตนารมณ์ของกฎหมายในเรื่องของเช็คเป็นหลัก ซึ่งในเรื่องของความผิดเกี่ยวกับเช็คนั้นเป็นเรื่องของทางแพ่งโดยเฉพาะ การที่รัฐบัญญัติกฎหมายเกี่ยวกับเช็คให้เป็นความผิดทางอาญานั้นส่งผลกระทบต่อกระบวนการยุติธรรม และไม่ได้กระทบต่อศาลเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ยังส่งผลกระทบต่อส่วนอื่นๆ อีก เช่น ถ้าถูกจำคุกในความผิดเกี่ยวกับเช็ค ถ้ามองเข้าไปถึงราชทัณฑ์ ผู้ต้องขังที่มีอยู่ในราชทัณฑ์ปัจจุบันนี้ค่อนข้างที่จะหนาแน่นและผู้ต้องขังที่อยู่ปะปนกันไปโดยผู้ที่กระทำความผิดเกี่ยวกับเช็คจะต้องเข้าไปอยู่รวมกันกับผู้ต้องขังในคดีอื่นๆ ซึ่งอาจจะเป็นอาชญากร เชื่อได้ว่างบประมาณของกรมราชทัณฑ์ในปัจจุบันนี้มีไม่เพียงพอที่จะใช้จ่ายสำหรับผู้ต้องขังในราชทัณฑ์อย่างแน่นอน ในต่างประเทศการจำคุกในคดีเช็คจะมีการแยกส่วน คือ จะให้เอกชนเข้ามามีส่วนในการจัดตั้งที่คุมขังผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเช็คโดยตรง และจะมีเพียงการกักสิทธิเสรีภาพหรือการกักบริเวณเท่านั้น ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศไทยแล้ว การกักขังปิดกั้น

สิทธิเสรีภาพในประเทศไทยจะอยู่ในเรือนจำที่ปะปนรวมกันกับผู้กระทำความผิดอื่นๆ เป็นหลัก ซึ่งถ้ามีการแก้ไขโดยมีการสร้างระบบการกักขังให้เหมือนกับต่างประเทศได้ก็จะส่งผลดีต่อกระบวนการยุติธรรมมากยิ่งขึ้น

ถ้ามองในด้านของเศรษฐกิจ การที่ยังคงโทษจำคุกไว้นั้นก็จะส่งผลดีมากกว่า เพราะถ้าผู้ส่งจำขังได้ส่งจำขังเช็คไปแล้วและธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินอยู่ตลอดโดยที่ไม่มีสภาพบังคับ ก็จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจเป็นอย่างมากในสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบัน

คดีความรับผิดชอบอันเกิดจากการใช้เช็คนี้น่าจะเป็นเรื่องของทางแพ่งมากกว่า ไม่น่าจะนำความรับผิดชอบในทางอาญามาเป็นเครื่องมือในการบังคับให้ชำระเงินของผู้เสียหาย จึงมีความเห็นว่าน่าจะมีการยกเลิกโทษในทางอาญาตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คไปเสีย แต่ในปัจจุบันรัฐบัญญัติกฎหมายใดๆ ขึ้นมา ก็จะต้องมีความรับผิดชอบทางอาญามาบังคับด้วยเสมอ

แต่ถ้าจะมีการแก้ไขพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ในส่วนของค่าปรับนั้นปัจจุบันมีโทษปรับคือ ไม่เกิน 60,000 บาท น่าจะแก้ไขให้สอดคล้องกับจำนวนเงินตามเช็คที่ผู้กระทำความผิดได้ส่งจำขังด้วย ดังนั้น น่าจะยกเลิกโทษจำคุกและคงโทษปรับไว้ โดยอาจเพิ่มโทษปรับให้สูงขึ้น ซึ่งจะทำให้ความน่าเชื่อถือในตัวเช็คยังคงอยู่

**การสัมภาษณ์นักกฎหมายและนักธุรกิจเกี่ยวกับการยกเลิก
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534**

วันที่: 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2553

ชื่อ นามสกุล: ภิญโญ โมกขมรรคกุล

ตำแหน่ง: ผู้พิพากษาศาลจังหวัดพัทธยา

คำถาม: ถ้ามีการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์: ถ้ามีการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค ในกรณีนี้สามารถแยกได้เป็น 2 ส่วน คือ ในส่วนของคดีอาญาและในส่วนของคดีแพ่ง ส่วนที่เป็นคดีอาญามีความเห็นว่าจะยกเลิก เพราะความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค นั้นถือเป็นความผิดต่อส่วนตัว ซึ่งส่วนใหญ่ผู้เสียหายเพียงแต่อยากได้เงินตามเช็คคืนเท่านั้น โดยความผิดเกี่ยวกับเช็คมีอัตราโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท

ในความเป็นจริงจะต้องดูเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าต้องการจะนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษในทางอาญาหรือไม่ การที่มีภาคบังคับทางอาญาก็เพื่อจะให้มีความสงบเรียบร้อยให้ผู้ส่งจ่ายเช็คโดยไม่มีเงินในบัญชีได้รับการลงโทษในทางอาญา จึงมีความเห็นว่าเจตนารมณ์ที่แท้จริงของกฎหมายนั้นขึ้นอยู่กับบุคคลทั้งสองฝ่ายมากกว่า ซึ่งในส่วนของความผิดทางอาญาเป็นเพียงสภาพบังคับเท่านั้น โดยเนื้อหาของเช็คจริงๆ แล้วน่าจะเกิดจากธุรกิจของธนาคารที่ได้ทำการถ่วงถอนแล้ว คือ จะต้องแก้ไขที่ต้นทาง การที่แก้ไขในส่วนของความผิดทางอาญาเป็นการแก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ ฉะนั้น ถ้าหลักการของธนาคารมีการแก้ไขก็จะต้องแก้ไขทั้งระบบโดยแก้ไขระบบทางธุรกิจก่อน หมายความว่า ในกรณีที่ผู้ส่งจ่ายจะสามารถส่งจ่ายเช็คได้นั้นเป็นเรื่องของเครดิตหรือเป็นใบเบิกต้นขั้วจากธนาคาร ซึ่งในความเป็นจริงธนาคารน่าจะเป็นตัวกรองที่ดีที่สุด คือ ผู้ที่สามารถที่จะส่งจ่ายเช็คได้นั้นจะต้องมีเงินในบัญชีเพียงพอ และจะต้องมีการกำหนดกฎเกณฑ์ให้ชัดเจน โดยระบุว่าในบัญชีจะต้องมีกระแสมูลเงินเท่าไร มีเงินคงค้างเท่าใด ภายในกี่เดือน จึงจะสามารถทำการส่งจ่ายเช็คได้ ซึ่งเท่ากับว่ามีการถ่วงถอนตั้งแต่ต้นทาง ในความผิดทางอาญาที่เป็นปัญหามากที่สุดนั้นเกิดจากการที่ธนาคารซึ่งเป็นต้นทางไม่ได้คัดกรอง

ในความเห็นส่วนตัวมีความเห็นว่าจะมีการแก้ไขทั้งระบบโดยจะต้องแก้ไขตั้งแต่ระบบต้นทาง ซึ่งก็คือการส่งจ่ายเช็ค ถ้าเช็คเป็นการรับประกันให้กับคู่สัญญาว่าในอนาคตจะมีการชำระเงินให้ ก็จะต้องเป็นเรื่องของระหว่างเอกชนกับเอกชน แต่ถ้ามีเรื่องของความผิดทางอาญาเข้ามา

จะเปรียบเสมือนว่าเป็นเรื่องของรัฐกับเอกชนเข้ามาเกี่ยวข้องกัน ซึ่งในความเป็นจริงแล้วเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง เพราะต้นทางเป็นเรื่องของเอกชนกับเอกชนที่มีนิติสัมพันธ์กัน

ถ้ามีการยกเลิกกฎหมายทั้งฉบับจะต้องมีกฎหมายเข้ามารองรับผลกระทบที่จะเกิดกับผู้เสียหายก่อน เพราะในคดีเช็คที่เกิดขึ้นนั้น อาจเกิดจากการผิดพลาดของผู้สั่งจ่ายเช็คเอง คือ อาจเกิดการหมุนเวียนเงินไม่ทัน จึงทำให้ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงินตามเช็คได้ และอีกกรณีหนึ่งคือผู้สั่งจ่ายเช็คมีเจตนาทุจริตที่จะไม่จ่ายเงินตามเช็ค ถ้าในกรณีที่มีเจตนาทุจริตแล้วถูกลงโทษในทางอาญาก็ถือว่าสมเหตุสมผล แต่ถ้าเป็นกรณีที่ไม่ได้มีเจตนาทุจริตเพียงแต่ผู้สั่งจ่ายเช็คหมุนเวียนเงินในบัญชีไม่ทัน และจะนำโทษในทางอาญามาบังคับใช้แก่บุคคลนั้นซึ่งถือว่าไม่สมเหตุสมผล เพราะจะทำให้ชื่อเสียงของผู้กระทำความผิดที่ไม่ได้มีเจตนาทุจริตนั้นเสียหาย ฉะนั้น ถ้าจะมีการยกเลิกพระราชบัญญัติฉบับนี้จะต้องมีกฎหมายอื่นมารองรับการทำนิติกรรมระหว่างเอกชนกันเอกชนก่อน

**การสัมภาษณ์นักกฎหมายและนักธุรกิจเกี่ยวกับการยกเลิก
พระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534**

วันที่: 10 เมษายน พ.ศ.2553

ชื่อ นามสกุล: จริญญา เสริมสายประสิทธิ์

ตำแหน่ง: รองผู้จัดการบริการลูกค้า ธนาคารกรุงไทย สาขาพญาไท

คำถาม: ถ้ามีการยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค พ.ศ.2534 ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

ความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์: ไม่เห็นด้วยที่จะยกเลิกพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็ค เพราะเวลาซื้อขายสินค้าที่มีจำนวนเงินมาก ส่วนใหญ่ผู้ซื้อจะออกเช็คให้กับผู้ขาย ฉะนั้นจะปล่อยให้เช็คถูกปฏิเสธการจ่ายเงินไม่ได้ เพราะจะทำให้เศรษฐกิจเสียทั้งระบบและทำให้สูญเสียความเชื่อใจระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ซึ่งต่อไปในอนาคตก็จะมีเช็ค ไม่มีตราสารอื่นที่สามารถชำระแทนเงินสดได้ และการถือเงินสดเป็นจำนวนมากไปทำธุรกิจใดๆ นั้น ก็เสี่ยงกับการถูกโจรกรรมได้ ซึ่งจะเป็นเหตุให้การใช้เช็คลดลง

ในวงการธุรกิจการค้า บางครั้งนักธุรกิจจะต้องมีเช็คที่จะมาสำรองแทนเงินสด ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่ตกลงกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ถ้ามีการซื้อขายกันโดยผู้ขายรับเช็คไว้ เมื่อถึงกำหนดเวลาผู้ขายนำเช็คไปเรียกเก็บ แต่ธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน ต่อไปจะมีใครกล้ารับเช็คอีก จึงสมควรที่จะมีพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดอันเกิดจากการใช้เช็คซึ่งเป็นความผิดทางอาญาเพื่อเป็นการรับรองว่าเมื่อรับเช็คแล้วจะไม่ถูกปฏิเสธการจ่ายเงิน

แต่โทษทางอาญาตามพระราชบัญญัตินี้ยังน้อยเกินไป ควรจะเพิ่มโทษจำคุกและโทษปรับให้มากขึ้น ซึ่งโทษจำคุกในปัจจุบันไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้ออกเช็คเกิดความเกรงกลัว ส่วนโทษปรับก็ควรกำหนดตามจำนวนเงินในเช็คโดยแบ่งตามขั้นของเงินในเช็ค เพราะถ้าเช็คถูกปฏิเสธการจ่ายเงินก็จะมีผลกระทบต่อธนาคารและเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น ถ้าเพิ่มโทษทางอาญาให้หนักขึ้นก็จะทำให้ผู้ใช้เช็คต้องคิดทบทวนในการออกเช็คมากขึ้นและทำให้ผู้รับเช็คเสี่ยงต่อการถูกปฏิเสธการจ่ายเงินน้อยลงด้วย

ผู้ใช้เช็คบางคนไม่มีความรู้เกี่ยวกับการใช้เช็ค โดยใช้เช็คเพื่อเป็นการผิดนัดนี้เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ผู้ใช้เช็คไม่ควรออกเช็คเพื่อเป็นการผิดนัด

ผู้ที่ใช้เช็คได้จะต้องทำการเปิดบัญชีกระแสรายวันและต้องตอบใบสอบถาม โดยผู้ใช้เช็คจะต้องเป็นผู้ประกอบธุรกิจจริง ธนาคารจึงจะทำการตรวจสอบและเปิดบัญชีให้ลูกค้า แต่ผู้ใช้

เช็คบางคนเมื่อเปิดบัญชีแล้วไม่ทำการหมุนเวียนบัญชีกระแสรายวันเลย ก็จะต้องเป็นไปตามกฎของธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารจึงต้องมีความเข้มงวดในการเปิดบัญชีกระแสรายวัน

ดังนั้น เมื่อมีการออกเช็คแล้ว ก็ไม่ควรให้ผู้รับเช็คเสี่ยงต่อการปฏิเสธการจ่ายเงิน เช็คควร จะมีความน่าเชื่อถือและควรทำให้ผู้รับเช็คมีความมั่นใจว่าจะได้รับเงินตามเช็ค เนื่องจากถ้ามีการ ออกเช็คแล้วธนาคารปฏิเสธการจ่ายเงิน ผู้ออกเช็คจะต้องได้รับโทษทางอาญา ทำให้ผู้ออกเช็คต้อง ระมัดระวังในการออกเช็คมากยิ่งขึ้น

SPU CHONBURI